

DeiC Ledelsessekretariat
21. februar 2019
Gitte Kudsk

Referat af DeiC bestyrelsesmøde 2-2019

- Dato:** 18. februar 2019
- Tid:** 09.00 – 18.00
- Sted:** Tivoli Hotel og Congress Center, Arni Magnussons Gade 2-4, 1577 København V
- Deltagere:** John Renner Hansen (KU), Arnold Boon (AU), Henrik Bindslev(SDU), Peter Kjær (RUC), Henrik Pedersen (AAU), Katrine Krogh Andersen(DTU), Kirsten Winther Jørgensen(CBS), Jens Chr. Godskesen(ITU).
- Lars Christensen(UFM, observatør), Kira Vinberg (DKUNI, observatør), Steen Pedersen (DeiC), Gitte Kudsk (DeiC)
- Afbud: Troels Rasmussen (UFM, observatør)
- Martin Bech, DeiC – dagsordenspunkt 5 og 6
Anders Sparre Conrad, DeiC – dagsordenspunkt 7

Dagsorden

1. Godkendelse af dagsorden
2. Endelig godkendelse af referat fra bestyrelsesmøde den 16. januar 2019 samt aktivitetsliste
3. Nationale HPC ressourcer og økonomi for 2020 – 2030
4. Selskabsform og organisering
5. Vurdering af aktivitets- og serviceportefølje
 - 5a. Gennemgang og diskussion af service og aktivitetsportefølje
 - 5.b Præsentation af DKCERT og stillingtagen til DKCERT som DCIS for Telesektoren
6. Regnskab 2018 og budget 2019
7. Datamanagement
 - 7.a Orientering om aktiviteter i DM Forum
 - 7.b Orientering om KOR og RA Sundhed
8. Opsamling økonomi for 2020-2030 og næste skridt
9. Kommende møder
10. evt.

Referat

1. Godkendelse af dagsorden

Dagsordenen blev godkendt uden ændringer.

2. Endelig godkendelse af referat fra bestyrelsesmøde den 16. januar 2019 samt aktivitetsliste

Referat fra bestyrelsesmødet den 16. januar 2019 blev endelig godkendt uden bemærkninger. Aktivitetslisten blev godkendt med en bemærkning om fremover at tilføje ansvarlig for aktiviteterne.

3. Nationale HPC ressourcer og økonomi for 2020-2030

Efter den vedtagne strategi for nationalt samarbejde om digital forskningsinfrastruktur, skal bestyrelsen inden den 1. marts 2019 udarbejde et beslutningsgrundlag vedr. nationale HPC ressourcer og inden den 15. marts udarbejde et oplæg om økonomi for 2020-2030 til godkendelse af ejerkredsen.

Begge dele skal fremlægges til godkendelse på ejerkredsens møde i forbindelse med møde i Rektorkollegiet den 26. marts 2019.

Bestyrelsesformanden foreslog, at punktet blev delt op i følgende underpunkter:

1. Sikre at der ikke er spørgsmål til de fremlagte bilag, så det tekniske grundlag for diskussionen er på plads
2. HPC internationalt – stillingtagen til EuroHPC
3. HPC national
4. Struktur for den nationalt digitale forskningsinfrastruktur; sammenhæng HPC, Datamanagement og forskningsnet.

Til bestyrelsesmødet den 16. januar 2019 var indsamlet data omkring lokal regnekraft og datalagre. Bestyrelsen valgte at se disse tal som baseline for den fremtidige udvikling. For at sikre, at baseline er korrekt, bør bestyrelsesmedlemmerne inden bestyrelsesmødet i april sikre at det er de korrekte tal for deres universiteter.

Aktion: 8-2019: Bestyrelsesmedlemmerne sikre, at tal for deres universitet er korrekte i baseline opgørelsen. DeiC ledelsessekretariat bør sikre, at tallene for det hidtidige nationale niveau er korrekt.

Bestyrelsen påpegede, at en fremtidig udnyttelse af det nationale HPC niveau er tæt knyttet til governance omkring anlæggene, supporten til at komme i gang og kommunikation/tydelighed om mulighederne.

Det kræver stærke lokale kompetencecentre og national og international videndeling. Brugernes tilgang til regnekraften, hvor nye brugere har større behov for HPC-as-a-service med et væsentligt support element, mens mere erfarne brugere har etableret den kode, der skal bruges og primært har brug for regnekraften.

Internationalt/EuroHPC

Danmark har mulighed for at deltage i ét af tre europæiske HPC konsortier, hvor grupper af lande sammen med EU etablerer to store High Performance Computing (HPC) anlæg i værtslande tilknyttet (evt. decentrale) kompetencemiljøer. De to anlæg vil udgøre første fase af EuroHPC.

De to anlæg vil anvendelsesmæssigt blive delt i to, hvor den ene halvdel vil blive udnyttet ved at forskere kan søge EU om adgang baseret på peer review og dokumenteret kendskab til anvendelsen af meget stor regnekraft. Tilsvarende den model, der er for PRACE i dag.

Den anden halvdel vil være ejet af konsortielandene og blive fordelt baseret på den økonomi landene har investeret i konsortiet.

Danmark har ved ministergodkendelse meldt sig ind i EU initiativet, og de danske forskere har derfor adgang til at søge om adgang til den regnekraft, der administreres af EU's Horizon program.

Ministeriet har modtaget en formel henvendelse fra den finske stat om at indgå som konsortiepartner i et finsk ledet konsortium. Svarfristen på denne henvendelse er den 15. marts 2019.

Et danske medlemskab af konsortiet vil som minimum koste 6 mio. euro over 6 år, og dertil kommer midler til en supportorganisation, der kan sikre at de danske forskere kan udnytte mulighederne.

Samtlige bestyrelsesmedlemmer var positivt stemt for at deltage i det finske konsortium med minimumsbeløbet, 6 mio euro over 6 år/ ca 7,5 mio DKK/år.

Bestyrelsen lagde vægt på at deltagelse i konsortiet og det europæiske netværk har et stort element af kompetenceudvikling omkring drift og anvendelse af de store regneressourcer. Det skal sikres, at denne viden hentes hjem til de lokale og nationale anlæg.

Bestyrelsen anerkendte, at beløbet i første omgang skal betales af universiteterne, da det ikke er muligt for Styrelsen for Forskning og Uddannelse af finde midler til det på nuværende tidspunkt.

Beløbet vil indgå som del af det samlede oplæg til fremtidig økonomi på området.

Aktion 9-2019 Indstilling sendes til Styrelsen for Forskning og Uddannelse om deltagelse i det finske konsortium inden 15. marts 2019.

Bestyrelsen nedsatte en arbejdsgruppe bestående af Katrine Krogh Andersen, Kirsten Winther Jørgensen, Arnold Boon og John Renner Hansen, der skal besvare følgende spørgsmål og komme med forslag til oplæg til ejerkredsen:

- Hvordan udnytter vi bedst ressourcerne på en danske konsortiedel af EuroHPC? Tildeling af ressourcer og governance
- Hvordan deler vi ressourcerne? Kan overskydende kapacitet "sælges" til et andet universitet
- Hvordan udnytter vi bedst netværket, kompetence og viden omkring EuroHPC?
- Hvordan får vi brugerne klædt på til at bruge ressourcerne? Hvordan opbygges supporten?
- Samlede omkostninger incl. support?
- Synergi og sammenhæng til governance, kompetencer og support omkring nationale anlæg

Den nationale HPC investering

Bestyrelsesformanden henlede opmærksomheden på en af anbefalingerne i Strategi for National Samarbejde om Digital Forskningsinfrastruktur.

”Det nationale samarbejde skal etablere en ny fælles model for åben adgang til nationale HPC-anlæg: Der efterspørges en transparent national model for adgang til beregningsressourcer, og samarbejdet får til opgave at udfolde en ny konkret model for adgang. Modellens hjørnesteen skal være, at den enkelte bruger, afhængigt af beregningsbehov kan få direkte adgang til HPC-ressourcer eller adgang til via ansøgning og peer review uafhængigt af institutionelt tilhørsforhold og uden selv at skulle betale direkte for adgang. Det er ligeledes afgørende, at der i adgangsmodellen inkluderes adgang til personale med tekniske kompetencer, der kan bistå brugeren i at foretage beregninger. En forudsætning for modellen er, at der indgår en finansieringsaftale mellem de involverede universiteter”.

Bestyrelsen ser det derfor som sin opgave, at sikre, at HPC-infrastruktur og support bliver en infrastruktur på linje med universiteternes øvrige infrastruktur, uden administrative forhindringer og ekstrabetaling, og tilgængelig for PhD studerende og forskere uanset videnskabeligt område.

Universiteternes betaling til det nationale fællesskab sikrer forskerne fri adgang.

Bestyrelsen vedtog at gå efter en indfasningsmode over 3 år, som sigter mod en vision, der vil bringe den danske investering i HPC op på et niveau, der matcher de lande, der normalt sammenlignes med. Visionen indebærer at gå mod en højere grad af national HPC. Der vil altid også være et vist specielt behov, som skal understøttes lokalt.

Målet er i 2022 at have fordoblet antallet af kerner i forhold til den nuværende baseline:

Nu (kerner i tusind)	2022 (kerner i tusind)
Lokalt 125 Nationalt 12 Int – 0 Total: 137	Lokalt : 60 Nationalt: 170 Internationalt: 30 Total 260

Da mange af de nuværende anlæg er gamle er regnekraften i 2022 målet reelt mere end fordoblet.

Når ambitionsniveauet er godkendt af ejerkredsen skal der ses på hvordan landskabet sammensættes, inklusiv datalagre, support og kompetenceopbygning. Hvis ambitionen sættes højt nu er der nogle år til at justere efter behov.

Universiteterne er lige nu i en uensartet situation omkring økonomi til HPC. Nogle af universiteterne har lige foretaget en større investering i HPC-anlæg, nogle står foran en investering, mens andre gerne vil have HPC-as-a-service. I erkendelse af dette foreslås det, at (dele af) ny-indkøbt udstyr stilles til rådighed nationalt og indgår i økonomi-modellen som in-kind.

Ved fremtidige investeringer vil den nationale organisation i højere grad kunne købe ind efter behov og serviceniveau.

Governance og supportmodel for de nationale anlæg bør samtænkes med EuroHPC modellen. Den samme arbejdsgruppe som nedsat ovenfor vil derfor udarbejde et oplæg, der sendes til høring i bestyrelsen. Det, der skal afleveres til Ejerkredsen er et samlet bud på vision, governance og økonomi for HPC, datamanagement, forskningsnet og services.

Aktion 10-2019 – Arbejdsgruppen komme med samlet oplæg for international og national økonomi. Sendes til kommentarer i bestyrelsen senest den 7. marts og leveres til Ejerkredsen senest den 13. marts.

4. selskabsform og organisering

Styrelsen for Forskning og Uddannelse havde udarbejdet et notat med beskrivelse af to foreslåede selskabsformer: Forening og selvejende institution.

Oprettelse af en selvejende institution kræver lov-hjemmel, men giver til gengæld mulighed for at fastlægge præcise rammer for samarbejdet.

Oprettelse af en forening som en aftale mellem universiteterne er den hurtigste og mest fleksible løsning. Modellen giver dog begrænset mulighed for styring og er baseret på frivillighed blandt universiteterne.

Med baggrund i et ønske om at sikre en stærk og stabil national organisation med det mest forpligtende grundlag for ejerkredsen, vedtog bestyrelsen at indstille til Rektorkollegiet at støtte oprettelsen af en **selvejende institution**.

Aktion 11-2019: DeiC sekretariatet udarbejde kort notat til Rektorkollegiet om bestyrelsens indstilling til fremtidig selskabsform.

5. vurdering af aktivitet- og serviceportefølje

5.a Gennemgang og diskussion af service- og aktivitetsportefølje

En samlet beskrivelse af DeiCs nuværende aktivitets og serviceportefølje var udsendt som bilag til bestyrelsesmødet.

Martin Bech, CTO, Divisionsdirektør Net og Sikkerhed i DeiC fremlagde en oversigt over services for de to adskilte økonomier; forskningsnet og Computing & Storage.

Bestyrelsen ønsker at sikre, at der ikke er udgifter til sammenlignelige tjenester både på universitets- og nationalt niveau. Listen over tjenester sendes derfor til CIO-gruppen til en vurdering på deres møde den 18. marts. CIO-gruppen levere en fælles indstilling til bestyrelsen efterfølgende.

Aktion 12-2019: Kirsten Winther Jørgensen sikre, at aktivitets- og serviceporteføljen drøftes af CIO-gruppen

Bestyrelsen ønsker desuden en diskussion af kommunikationsområdet og målgruppen for indsatsen.

Aktion 13-2019: Kommunikationsaktiviteterne bør drøftes på et kommende bestyrelsesmøde

5.b Præsentation af DKCERT samt evt. stillingtagen til DKCERT som DCIS for Telesektoren

Martin Bech præsenterede DKCERT-tjenesten og aktiviteterne i den, som baggrund for en stillingtagen til en henvendelse fra Telesektoren om at DKCERT som en del af DeiC varetager sektorens Decentrale Cyber- og Informationssikkerhedsenhed (DCIS)

Hvis bestyrelsen godkender, at DeiC påtager sig opgaven vil det betyde ansættelse af 2 årsværk til at varetage arbejdet. Fordelen for DeiC vil være at der skabes et større og mere attraktivt miljø, så det bliver lettere at rekruttere og fastholde medarbejderne.

Samtidig vil det give et godt udgangspunkt for DKCERT, hvis universiteterne på et senere tidspunkt skulle ønske at få en reel DCIS for universitetssektoren.

Bestyrelsen vedtog at se positivt på en aftale med Telesektoren, dog skal der foreligge en risikovurdering på DeiCs ansvar, hvis noget går galt. Aftale og risikovurdering skal godkendes af bestyrelsesformanden.

Jens Chr. Godskesen udtrykte, at ITU ikke støtter en aftale med Telesektoren med den begrundelse, at DeiC bør konsolidere sine nuværende mangeartede aktiviteter og ikke sprede sig over endnu flere.

Aktion 14-2019: DKCERT udarbejde risikovurdering for engagementet. Aftale med Telesektoren skal godkendes af bestyrelsesformanden inden underskrift.

6. Regnskab 2018 og budget 2019

Bestyrelsen ønskede på mødet den 16. januar, at få en mere overskuelig opstilling af budget og regnskab.

Martin Bech præsenterede tre alternative opstillinger på dette møde:

1. Den hidtidige anvendte opstilling
2. Traditionelt regnskab med aktiver og passiver
3. En blanding af 1+2 med indtægter fordelt på opgaverne.

Bestyrelsen ønsker fremover på bestyrelsesmøderne at få forelagt model 2 som godkendelse af budgetopfølgning, dog bør opstillingen også indeholde budgetoplysninger. Opstillingen bør også indeholde et femårigt rullende budget, så bestyrelsen kan følge investerings-/afskrivningsforløb.

Model 3 bør også fremover vedlægges materialet til orientering. Denne model skal udvides til også at indeholde FTE i kr. Dette bilag bør være i form af et Excel-ark, så bestyrelsen har mulighed for at se nærmere på tallene. Excel-arket kan også indeholde fanen med den økonomiske fordeling på services.

Aktion 15-2019: DeiC sekretariatet sikre, at ovennævnte materiale om økonomien udsendes fremover i forbindelse med bestyrelsesmøderne

Den tidligere bestyrelse ønskede, at budgettet for 2019 indeholdt de bevillinger for året, som de havde søgt om i 2018, for at sikre, at den daglige ledelse kunne agere, hvis beløbet blev bevilliget. De bevillinger, der ikke er modtaget på nuværende tidspunkt (7,4 mio. kr) skal tages ud af budgettet igen.

Martin Bech gennemgik herefter regnskabet for 2018, der i vid udstrækning fulgte det oprindelige budget.

Bestyrelsen godkendte regnskabet for 2018

7. datamanagement

Anders Sparre Conrad, formand for Nationalt Forum for Forskningsdata Management og DeiC COO for datamanagement orienterede om resultaterne for DM Forum i perioden fra 2015-2018.

Hidtil har der ikke været den store interesse fra DM Forum medlemmerne til at opbygge infrastruktur i fællesskab og videndele på området. Man har fokuseret på de lokale aktiviteter. Nogle universiteter har dog nu ytret ønske om at samarbejde om noget fælles.

Kompetenceudviklingsdelen af DM Forums aktiviteter har været den mest givende, både for Forum medlemmerne og udbredelsen lokalt.

DeiC har efter opfordring fra DM Forum søgt og fået en national Research Data Alliance node, og finansiering til aktiviteter omkring den. Projektledelsen varetages af Rigsarkivet.

Finansieringen til fortsættelse af arbejdet i DM Forum i 2019 er bevilliget af DeiCs tidligere bestyrelse og DEFFs styregruppe. Anders fremlagde planerne for det kommende år, hvor der vil være fokus på FAIR data og orientering mod European Open Science Cloud (EOSC). Derudover planlægges en undersøgelse af hvad der mangler af infrastruktur-understøttelse for hele datas livscyklus nationalt set.

Anders konstaterede, at det var svært at finde projektledelse og engagement fra DM Forums medlemmer til de fælles nationale aktiviteter og til at arbejde med den internationale forankring, fordi det er et krav, at der skal kunne ses direkte værdi i det på hjeminstitutionen.

Bestyrelsen noterede, at datamanagementområdet er vigtigt og at der bør være et fortsat nationalt samarbejde, der sikrer at der udvikles infrastrukturløsninger og politikker, der er ensartede og sikrer muligheden for såvel nationalt som internationalt samarbejde og engagement. Uddannelse, udbredelse af kendskabet til løsninger og krav til forskerne er også en vigtig parameter.

5 mio. kr. af DeiCs oprindelige infrastrukturpulje på 50 mio. kr (fra 2012) er anvendt til fire infrastrukturpilotprojekter med medfinansiering fra de deltagende universiteter og bevaringsinstitutioner. Projekterne er nu er færdigudviklet.

Bestyrelsen havde som bilag modtaget evaluering af de enkelte projekter. Det vurderes at projekterne har opfyldt deres forpligtigelse til at være nationalt tilgængelig med varierende succes. Det er dog vurderingen, at alle pilotprojekterne har udviklet infrastruktur som afspejler tildelingskriterierne og har leveret de

DM LedelsesCAB behandlede evalueringen af projekterne på deres møde den 6. februar 2019 og indstiller til DeiCs bestyrelse at alle midlerne udbetales.

Bestyrelsen vedtog at følge indstillingen fra DM LedelsesCAB med en bemærkning om, at det er ærgerligt, at projekterne ikke følger principperne om åben services, som DeiC er sat i verden til.

7.b Orientering om KOR og RA Sundhed og implikationer for den nationale økonomi til datamanagement

Lars Christensen orienterede om at SFU har møde med Rigsarkivet Sundhed inden for kort tid med henblik på at starte arbejdet med anbefalingen i Strategi for Nationalt Samarbejde om

Digital Forskningsinfrastruktur om at gå i dialog med Rigsarkivet om at tilvejebringe et beslutningsgrundlag for Rigsarkivet Sundheds finansielle og organisatoriske fremtid. Beslutningsgrundlaget skal foreligge senest den 1. juli 2019.

SFU overvejer om det giver mening, at DeiC sekretariatet deltager i det første møde.

Det fremgår desuden af strategien, at Det Koordinerende Organ for Registerforskning skal indlejres i DeiC fra 1. januar 2020. Der skal indledes en dialog med KOR om dette.

Initiativet på begge aktiviteter ligger lige nu hos SFU.

Lars Christensen orienterede desuden om, at 2 af de involverede ministre i DEFF har nikket til en ny strategi for området. Strategien er endnu ikke offentlig.

7. c Opsamling på økonomi omkring datamanagement

De midler, der i dag er i spil på datamanagement området; DeiC, Rigsarkivet Sundhed, KOR og DEFF er alle i spil. Der er ikke ledige midler.

Strategi for Nationalt Samarbejde om Digital Forskningsinfrastruktur nævner et scenarie 2, hvor der investeres yderligere 30 mio. kr. årligt til blandt andet strategi og udviklingsprojekter, lagringskapacitet og styrket deltagelse i europæiske samarbejder og projekter.

Bestyrelsen ønsker at få udviklet et fælles nationalt system, der sikrer lokal, national, international sammenhæng, med support og vejledning.

Bestyrelsen opstillede en vision omkring datalagringsudviklingen frem til 2022 til en firedoblet kapacitet.

Nu	2022
Ca 60 petabyte	200 petabyte

Bestyrelsen vedtog som principbeslutning at fastholde anvendelsen af 30 mio. kr årligt nationalt på de forskellige initiativer, som foreslået i strategien.

Henrik Pedersen udtrykte reservation over for udvidelse af budgettet, ud fra en betragtning om, at datamanagement allerede er etableret eller er under etablering lokalt. Den lokale kompetence kan nemt koordineres nationalt og med internationale organisationer inden for det eksisterende budget.

Som på HPC området skal landskab, services, support, kompetenceudvikling, governance og deltagelse i de europæiske projekter konkretiseres efterfølgende.

Muligheden for kommercielle løsninger skal overvejes, men det er væsentligt at holde fast i og udvikle den kompetence og viden, der eksisterer på området på universiteterne.

Det vil være universiteternes ansvar at udviklingen også på dette område går mod et nationalt samarbejde.

8. opsamling økonomi for 2020 og 2030 og næste skridt

Opsummering af dagens beslutninger

1. Bestyrelsen indstiller til ministeriet, at vi støtter at Danmark deltager med eget bidrag i EuroHPC svarende til 1 mio euro/år, som en del af en samlet national satsning
2. Visionen for HPC området er en samlet kapacitet på 260.000 kerner i 2022, med forskellige systemer, der skal konkretiseres nærmere omkring governance og specifikationer
3. Der er nedsat arbejdsgruppe i bestyrelsen, der skal se på governance, landskab og økonomimodel. Arbejdsgruppen skal sende oplægget til kommentarer i den øvrige bestyrelse senest 7 marts.
4. DM Forum bør arbejde videre med de forslag til aktiviteter de er kommet frem med, herunder FAIR data og samarbejde med ESFRI og undersøgelse af det nationale infrastrukturelandskab
5. Visionen for datamanagementområdet er et fælles datalagrings system af størrelsesordenen 200 PB i 2022. Det skal være EOSC kompatibelt. Området finansieres med 30 mio kr/årligt som foreslået i strategien.
6. Der skal nedsættes en gruppe med forskere, der skal komme med kravsspecifikation og kvalitetskrav til national service sammen med DM Forum
7. Ramp up på datamanagement området skal følge kurven, der vælges for HPC.
8. Ramp-up modellen foreslås at være en forøgelse af økonomien med 20 % i 2020, 40 % i 2021 og 100% i 2022.

Den eksisterende aftale med DTU om drift af DeiC Ledelsessekretariat, kompetencecenter, forskningsnet og services opsiges den 1. april 2019 med udløb den 31. december 2019. Der skal derfor træffes beslutning om aftalen skal forlænges eller ændres inden 1. april 2019.

Bestyrelsen erkendte, at planerne for en ny organisering ikke vil være på plads inden den 1. april. Aftalen med DTU har ni måneders opsigelse, for at sikre tid til at håndtere eventuelle opsigelser.

Aktion 16-2019: SFU skal undersøge hvor lang tid aftalen bør forlænges og komme med en skriftlig tilbagemelding omkring dette i god tid inden 1. april

9. næste møder

Fredag 26. april 2019 kl. 13.30 – 18.00

Onsdag 11. september 2019 kl. 12.00 – 17.00

Onsdag 30. oktober 2019 ifbm DeiC konferencen 2019 – tidspunkt aftales

Torsdag 5. december 2019 kl. 12.00 – 16.00

Hovedtemaet for bestyrelsesmødet i april vil være datamanagement-området, som en forberedelse til strategiens deadline og anbefalinger på dette område.

10. evt.

Der var ingen punkter under eventuelt.